

Sanayi üretiminde deprem etkisiyle sert düşüş

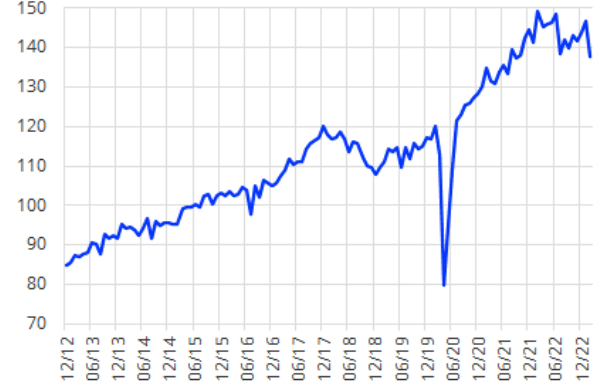
11 Nisan 2023

Sanayi üretimi Şubat'ta aylık %6,0, yıllık %8,2 düşüş gösterdi. Aralık ve Ocak'ta iç talepteki canlılığa bağlı olarak toparlanma emareleri gösteren sanayi üretiminde 6 Şubat'ta yaşanan depremlerin etkisiyle Şubat'ta keskin bir düşüş yaşandı. Sanayi üretiminde önceki aya göre düşüş %6,0'ya ulaşırken, yıllık düşüş de %8,2 oldu. Sanayi üretimi endeksinde zirvenin görüldüğü Haziran 2022'ye göre düşüş ise %7,1 seviyesinde seyrediyor. Piyasada medyan beklenti sanayi üretiminin geçen yıla göre yatay seyretmesine işaret ederken, bizim beklentimiz %4-5 civarlarında bir daralma şeklindeydi.

Sektörel dağılıma bakıldığında depremin etkisi daha net anlaşılıyor. Deprem bölgesinde görece daha fazla ağırlığa sahip üç sektör olan **tekstil, ana-metal ve kimyasal ürünler** sektörlerinde daralmanın daha net bir şekilde hissedildiğini söyleyebiliriz. Şöyle ki, bu üç sektörde yıllık düşüşlerin sırasıyla %27, %25 ve %17'ye ulaştığı görülüyor. Bunlar dışında, deprem bölgesinin önemli bir üretim merkezi olduğu **gıda** sektöründe %6, **madencilik** sektöründe de %11'lik bir düşüş var. Bununla beraber yıllık düşüşlerin bu sektörlerle sınırlı olmadığını ve genele yayıldığını da belirtmek gerek. Örneğin, **kağıt, kayıtlı medyanın basımı ve metalik olmayan mineral ürünler (çimento, cam, seramik)** sektörlerinde de yıllık %18, %15 ve %14 gibi çift haneli düşüşler olduğunu görüyoruz. Öte yandan, görece güçlü kalan sektörler olarak yıllık %9 üretim artışı kaydeden **makine-teçhizat**, %7 üretim artışı kaydeden **elektrikli teçhizat** ve %5 üretim artışı kaydeden **motorlu taşıtlar** sektörlerini öne çıkarabiliriz.

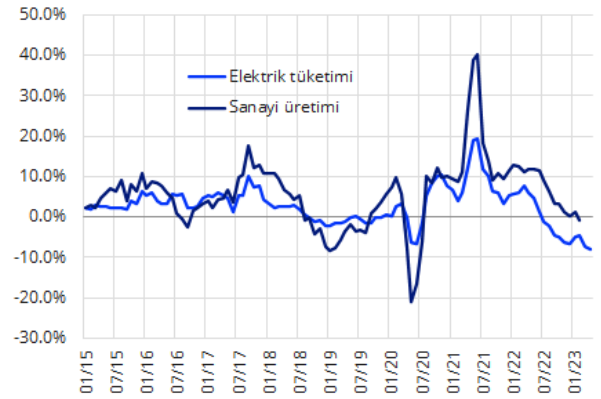
Sanayi üretimi önümüzdeki aylarda zayıf kalmaya devam etse bile, hizmetler sektörü büyümeyi destekleyebilir. Sanayi üretimi için önemli bir öncü gösterge olan elektrik tüketimindeki düşüş mart ayının sonlarından itibaren hız kestiye de, deprem bölgesinde üretimin henüz normale dönmemesi nedeniyle, sanayi üretimi yıllık değişimi bir süre daha negatif bölgede kalabilir. Buna rağmen, çok güçlü giden iç talebe bağlı olarak hizmet sektörlerinin desteği ve ilerleyen dönemde deprem sonrası yeniden inşa faaliyetleri büyümeyi destekleyeceğini düşünüyoruz. Seçimler sonrası potansiyel bir faiz artışı ise iç talepte sert bir yavaşlamaya yol açabilir. Hepsini bir arada düşündüğümüzde, tüm yıl için %2,5-3,0 civarında bir GSYH büyümesinin makul görüldüğünü düşünüyoruz. Bununla beraber, depremin işgücünde yarattığı kayba rağmen, güçlü iç talep nedeniyle risklerin yukarı yönlü olduğunu söyleyebiliriz.

Grafik 1: Sanayi üretim endeksi; takvim etkisi ve mevsimsellikten arındırılmış

Kaynak: TÜİK

Grafik 2: Elektrik tüketimi – sanayi üretimi (yıllık değ.)*

Kaynak: TÜİK, TEİAŞ

* 3 aylık hareketli ortalama

Serkan Gönençler

Baş Ekonomist

serkan.gonencler@gedik.com

+90 212 385 42 38

Tablo 1: Sanayi üretim endeksi, Yıllık değişim

	Ağırlık*	Arındırılmamış (yıllık değişim)			Takvim etkisi arındırılmış (yıllık değişim)			arındırılmış (aylık değişim)		
		02/23	01/23	12/22	02/23	01/23	12/22	02/23	01/23	12/22
Toplam Sanayi Sektörü		-8.2%	7.1%	-1.3%	-8.2%	4.6%	-0.3%	-6.0%	2.0%	1.6%
Aramalı İmalatı	39%	-14.1%	2.9%	-6.8%	-14.2%	0.2%	-6.3%	-9.3%	5.0%	1.5%
Dayanıklı Tüketim Mali İmalatı	4%	-4.0%	10.9%	2.6%	-4.0%	7.1%	2.9%	-3.2%	0.1%	-0.1%
Dayaniksız Tüketim Mali İmalatı	28%	-6.4%	9.3%	1.7%	-6.4%	6.7%	2.6%	-5.0%	1.9%	1.5%
Enerji	10%	-8.6%	-5.7%	-6.3%	-8.5%	-5.8%	-6.2%	-2.3%	-0.3%	0.4%
Sermaye Mali İmalatı	18%	4.5%	22.4%	11.9%	4.5%	18.8%	14.4%	-2.8%	-0.7%	2.9%
Madencilik ve Taş Ocakçılığı	4%	-18.2%	-6.6%	-4.9%	-18.2%	-8.3%	-3.2%	-11.2%	3.7%	0.5%
İmalat Sanayi	87%	-8.2%	8.9%	-0.6%	-8.2%	6.0%	0.4%	-6.6%	2.3%	1.8%
Gıda Ürünleri	12%	-6.0%	10.3%	-1.6%	-6.0%	9.5%	-1.1%	-5.0%	4.3%	1.4%
Tekstil Ürünleri İmalatı	7%	-26.7%	-8.1%	-15.6%	-27.0%	-11.4%	-15.9%	-11.9%	0.3%	2.1%
Metal Eşya Sanayi (makina teçhizat hariç)	7%	-0.3%	15.1%	7.1%	-0.3%	11.5%	8.5%	-6.0%	3.4%	3.3%
Metalik Olmayan Diğer Min. Mad. İmalatı	7%	-13.4%	10.1%	-4.0%	-13.5%	9.4%	-3.8%	-12.7%	7.8%	2.4%
Giyim Eşyası İmalatı	7%	3.8%	21.6%	11.8%	3.8%	17.2%	12.1%	-4.3%	5.4%	1.0%
Motorlu kara taşıtı, treyler ve yarı treyler imalatı	5%	5.0%	25.0%	14.9%	5.0%	20.6%	15.5%	-4.4%	1.7%	0.7%
Makine&Teçhizat İmalatı (başka yerde sınıflandırılmay.)	5%	9.2%	23.2%	14.1%	9.2%	20.3%	15.8%	-4.8%	3.6%	3.1%
Plastik-Kauçuk Ürünleri İmalatı	5%	-4.0%	13.3%	-3.7%	-4.0%	10.3%	-3.6%	-6.7%	7.0%	0.7%
Kimyasal Madde Ürünleri İmalatı	5%	-17.2%	-1.0%	-9.7%	-17.1%	-3.4%	-8.9%	-9.0%	3.4%	-0.2%
Ana Metal Sanayi	3%	-24.6%	-5.1%	-17.4%	-24.7%	-7.9%	-17.5%	-13.8%	8.6%	3.7%
Elektrikli teçhizat imalatı	3%	6.6%	18.3%	6.6%	6.6%	13.9%	8.3%	-0.9%	5.8%	-2.6%
Elektrik, Gaz ve Su	8%	-4.5%	-5.8%	-8.5%	-4.5%	-5.8%	-8.5%	1.4%	1.3%	-0.3%

*ağırlıklar yaklaşık değerleri ifade etmektedir

Kaynak: TÜİK, Gedik Yatırım

YASAL UYARI

Burada yer alan bilgiler Gedik Yatırım Menkul Değerler A.Ş. tarafından genel bilgilendirme amacı ile hazırlanmıştır. Yatırım Danışmanlığı hizmeti; aracı kurumlar, portföy yönetim şirketleri, mevduat kabul etmeyen bankalar ile müşteri arasında imzalanacak Yatırım Danışmanlığı sözleşmesi çerçevesinde sunulmaktadır. Burada yer alan yorum ve tavsiyeler, yorum ve tavsiyede bulunanların kişisel görüşlerine dayanmaktadır. Herhangi bir yatırım aracının alım-satım önerisi ya da getiri vaadi olarak yorumlanmamalıdır. Bu görüşler mali durumunuz ile risk ve getiri tercihlerinize uygun olmayabilir. Bu nedenle, sadece burada yer alan bilgilere dayanarak yatırım kararı verilmesi beklentilerinize uygun sonuçlar doğurmayabilir. Burada yer alan fiyatlar, veriler ve bilgilerin tam ve doğru olduğu garanti edilemez; içerik, haber verilmeksizin değiştirilebilir. Tüm veriler, Gedik Yatırım Menkul Değerler A.Ş. tarafından güvenilir olduğuna inanılan kaynaklardan alınmıştır. Bu kaynakların kullanılması nedeni ile ortaya çıkabilecek hatalardan Gedik Yatırım Menkul Değerler A.Ş. sorumlu değildir.